

Pythagoraslaan 101
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

Tel. 030-2589111
Fax 030-2583140
www.provincie-utrecht.nl

Aan:
De gemeenteraad van Rhenen
Postbus 201
3910 AE Rhenen

Datum	18 september 2012	Team	GRO
Nummer	80BD718F	Referentie	M. van Gessel
Uw e-mail van	-	Doorkiesnummer	030-2583501
Uw nummer	-	Faxnummer	030-258 2601
Bijlage	2	E-mailadres	m.van.gessel@provincie-utrecht.nl
		Onderwerp	Aanwijzing ex artikel 4.2 van de Wet ruimtelijke ordening; bestemmingsplan Buitengebied 2010, gemeente Rhenen

Geachte raad,

Op 20 september 2011 heeft u het bestemmingsplan "Buitengebied 2010" gewijzigd vastgesteld. Bij brief van 10 april 2012, nr.80ADA4FA hebben wij het ontwerp-besluit verzonden om een proactieve aanwijzing ex artikel 4.2 van de Wet ruimtelijke ordening aan uw raad te geven. Deze aanwijzing heeft betrekking op het behoud van de in het bestemmingsplangebied Buitengebied aanwezige archeologische waarden: de bouwvlakken met de categorie 4 t/m 8 moeten een dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie' krijgen. Toen de vastgestelde verbeelding werd gepubliceerd bleek dat u op de verbeelding niet alleen de dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie' voor de bouwvlakken in de categorie 4 t/m 8 heeft laten vervallen, maar ook die voor de categorie 1 t/m 3. Dit betekent dat onze proactieve aanwijzing technisch gecorrigeerd moet worden. Bij besluit van 22 mei 2012 hebben wij hiertoe besloten.

Met ingang van 13 januari 2011 heeft het ontwerp van het bestemmingsplan "Buitengebied 2010" van de gemeente Rhenen overeenkomstig het bepaalde in artikel 3.8, lid 1 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) gedurende zes weken ter inzage gelegen. Tijdens deze termijn konden door een ieder zienswijzen over het bestemmingsplan bij de gemeenteraad naar voren worden gebracht. Van deze mogelijkheid hebben wij bij brief van 22 februari 2011 gebruik gemaakt. Wij hebben destijds opgemerkt dat wij er van uitgaan dat u de door burgemeester en wethouders gedane toezegging dat de gemeentelijke archeologische beleidskaart die toen vrijwel gereed was voor vaststelling en die in het bestemmingsplan zou worden opgenomen, gestand zou doen. Hieraan is niet tegemoet gekomen. Integendeel, u heeft besloten om de dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie' die voor de bouwvlakken was opgenomen in het ontwerpplan te laten vervallen.

Bij besluit van 20 september 2011, /bis11 478, heeft uw raad op grond van artikel 3.1 van de Wro het bestemmingsplan gewijzigd vastgesteld. In verband daarmee hebben burgemeester en wethouders, ter voldoening aan het bepaalde in artikel 3.8, lid 4, laatste volzin, van de Wro, het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan onverwijld langs elektronische weg aan ons verzonden. Op grond van artikel 4.2 van de Wro zijn wij bevoegd, nadat wij PS van ons voornemen tot het geven van een aanwijzing in kennis hebben gesteld, om aan de gemeenteraad een aanwijzing te geven om binnen een daarbij te bepalen termijn een

bestemmingsplan vast te stellen overeenkomstig daarbij gegeven voorschriften omtrent de inhoud van dat bestemmingsplan. Tevens kunnen wij op grond van artikel 4.2, lid 3 verklaren dat een bestemmingsplan door de raad wordt voorbereid.

Er moet wel gemotiveerd worden welke provinciale belangen met het oog op een goede ruimtelijke ordening het noodzakelijk maken om aan de gemeenteraad een proactieve aanwijzing te geven.

Het provinciaal belang

Indien provinciale belangen dat met het oog op een goede ruimtelijke ordening noodzakelijk maken, kunnen bij of krachtens provinciale verordening regels worden gesteld omtrent de inhoud van bestemmingsplannen (artikel 4.1 Wro). PS hebben op 21 september 2009 de Provinciale Ruimtelijke Verordening (hierna: PRV) vastgesteld ter borging en bescherming van provinciale belangen. De PRV is op 24 december 2009 in werking getreden. Het behoud van aanwezige archeologische waarden binnen de Cultuurhistorische hoofdstructuur Archeologie is geregeld in artikel 3.3 van de PRV.

Het bestemmingsplan en onze overwegingen

Bij de vaststelling van het bestemmingsplan heeft uw raad besloten om de dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie' van de agrarische bouwvlakken te verwijderen voor de gronden die op de gemeentelijke archeologische maatregelenkaart behoren tot de categorieën 4 tot en met 8.

Dit is in strijd met het hiernavolgende geformuleerde provinciaal beleid volgens de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV).

Artikel 3.3 Eisen stellen Cultuurhistorische hoofdstructuur archeologie

- 1. Een bestemmingsplan voor een gebied dat is aangeduid als 'Eisen stellen cultuurhistorische waarden archeologie' bevat bestemmingen en regels die het behoud van de in het plangebied aanwezige archeologische waarden waarborgen.*
- 2. De toelichting op een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid bevat een beschrijving van de in het plangebied aanwezige cultuurhistorische en archeologische waarden, de daaraan toe te kennen waardering, het door de gemeente te voeren beleid.*

Het merendeel van de gronden van het buitengebied van uw gemeente behoort tot gronden waarvoor volgens de PRV eisen moeten worden gesteld met betrekking tot de cultuurhistorische hoofdstructuur archeologie.

De archeologie van Rhenen kenmerkt zich door een intensief en continu gebruik van het landschap vanaf de vroege steentijd. In de prehistorie trokken jagers en verzamelaars over de heuvelrug en lieten resten van jachtkampen achter. De eerste boeren legden hun erven aan op de zuidelijke flanken van de heuvelrug, alwaar zij hun doden in grafheuvels begroeven. In de IJzertijd werden de doden gecremeerd en in urnenvelden begraven, de akkers waren door wallen in een raatpatroon (*Celtic fields*) verdeeld. Uit de laat-romeinse tijd getuigt een bijzondere goudschat van het belangrijke karakter van dit gebied. In de Middeleeuwen ontstond een systeem van dorpskernen, nabijgelegen akkercomplexen (engen) en gemeenschappelijke gronden. Eén dorp groeide uit tot de stad Rhenen. Het gebied en zijn bewoners werd in de vroege middeleeuwen beschermd door een walburcht en in latere tijd door een versterking (kasteel

Ter Horst) en diverse versterkte huizen. In de 18e eeuw werd de Grebbelinie in het gebied aangelegd. In de tweede wereldoorlog is meerdere malen gevochten op en rondom de Grebbeberg. Ook de resten van dit voor de historie van Nederland van groot belang zijnde slagveld bevinden zich in de ondergrond.

In het ontwerpbestemmingsplan was voor de gronden die uit archeologische oogpunt als waardevol zijn aan te merken een dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie' opgenomen. Uw raad heeft echter naar aanleiding van een amendement bij de vaststelling van het bestemmingsplan besloten om deze dubbelbestemming voor de bouwvlakken in de categorieën 4 tot en met 8 te laten vervallen. Tevens werd aan u voorgesteld om de regels met betrekking tot archeologie (artikel 28.2 en 28.4) aan te passen conform het provinciale advies, hetgeen niet gebeurd is.

Gebleken is dat op de verbeelding niet alleen de dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie' voor de bouwvlakken in de categorie 4 t/m 8 is vervallen, maar ook die voor de categorie 1 t/m 3.

Op grond van de hiervoor weergegeven feiten en omstandigheden achten wij het noodzakelijk om door middel van het geven van een proactieve aanwijzing te bewerkstelligen dat uw raad een bestemmingsplan voor het buitengebied vaststelt waarbij aan het provinciale belang wordt voldaan om de in het plangebied aanwezige archeologische waarden te waarborgen.

Deze aanwijzing heeft betrekking op alle bouwvlakken in het buitengebied van Rhenen die behoren tot de categorieën 1 t/m 8 van de gemeentelijke archeologische maatregelenkaart. Aan deze bouwvlakken moet de dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie' worden toegekend. Tevens moet bij deze bestemming een gebiedsaanduiding van de te verwachten archeologische waarde zoals opgenomen op de gemeentelijke archeologische maatregelenkaart worden opgenomen. Dit bestemmingsplan waarbij de archeologische waarden worden behouden moet vóór 31 mei 2012 zijn vastgesteld.

Terinzagelegging ontwerp-besluit

Bij besluit van 22 mei 2012 hebben wij het voornemen uitgesproken om de procedure te starten om overeenkomstig artikel 4.2 van de Wro, de gemeenteraad van Rhenen de aanwijzing te geven dat de bouwvlakken aangegeven op bijgevoegde verbeelding een dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie' moeten krijgen met daarbij een gebiedsaanduiding van de te verwachten archeologische waarde zoals aangegeven op de gemeentelijke archeologische maatregelenkaart. Tevens hebben wij op grond van artikel 4.2, lid 3 Wro verklaard dat voor de gronden aangegeven op eerder genoemde verbeelding een bestemmingsplan door de raad wordt voorbereid als bedoeld in artikel 3.7 Wro in samenhang met artikel 3.3 Wro. Dit voorbereidingsbesluit voor het plangebied op bijgevoegde verbeelding is in werking getreden met ingang van 31 mei 2012.

Dit voornemen is bekendgemaakt overeenkomstig het bepaalde in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Van 31 mei 2012 tot en met 11 juli 2012 heeft dit voornemen terinzage gelegen. Gedurende deze termijn konden er zienswijzen worden ingediend. Van deze mogelijkheid is geen gebruik gemaakt.

Besluit

Gelet op het voorgaande hebben wij besloten om overeenkomstig artikel 4.2 van de Wro, de gemeenteraad van Rhenen de aanwijzing te geven dat de bouwvlakken aangegeven op bijgevoegde

verbeelding een dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie' moeten krijgen met daarbij een gebiedsaanduiding van de te verwachten archeologische waarde zoals aangegeven op de gemeentelijke archeologische maatregelenkaart. Tevens hebben wij in het ontwerp-besluit op grond van artikel 4.2, lid 3 Wro verklaard dat voor de gronden aangegeven op eerder genoemde verbeelding een bestemmingsplan door de raad wordt voorbereid als bedoeld in artikel 3.7 Wro in samenhang met artikel 3.3 Wro. Dit voorbereidingsbesluit voor het plangebied op bijgevoegde verbeelding is in werking getreden met ingang van 31 mei 2012. Dit betekent dat vóór 31 mei 2013 een nieuw bestemmingsplan voor het buitengebied moet worden vastgesteld waarbij aan het provinciale belang van behoud van de in het plangebied aanwezige archeologische waarden wordt voldaan.

Bekendmaking

Wij zullen het aanwijzingsbesluit bekendmaken overeenkomstig het bepaalde in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Wij verzoeken u om dit besluit en bijgevoegde stukken op het gemeentehuis ter inzage te leggen.

Beroep

Tegen dit besluit is beroep mogelijk bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. De beroepstermijn start de dag nadat het besluit door burgemeester en wethouders bekend is gemaakt en bedraagt zes weken. Aan het instellen van beroep zijn kosten (griffierecht) verbonden. Indien onverwijld spoed dit noodzakelijk maakt, kan naast het instellen van beroep, ook verzocht worden om een voorlopige voorziening. Een dergelijk verzoek moet worden gericht aan de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,

voorzitter,

secretaris,